

ΚΘΑ II – Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης

Ενότητα 2: Πολιτική της εκπαίδευσης

Ελένη Χοντολίδου
Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Πολιτική της εκπαίδευσης 1/10

- Παράγοντες που συντελούν στη διαμόρφωση των προγραμμάτων.
Οποτεδήποτε αναφερόμαστε σ' ένα πρόγραμμα, αυτό που μας ενδιαφέρει δεν είναι κυρίως ο/οι σχεδιαστής/ές του, όσο οι παράγοντες που συνετέλεσαν στη διαμόρφωσή του.

Πολιτική της εκπαίδευσης 2/10

Τα προγράμματα δεν είναι το απότοκο της εμπνευσμένης κυοφορίας των σχεδιαστών τους αλλά το αποτέλεσμα μιας εξαιρετικά πολύπλοκης κοινωνικής, πολιτικής και ιδεολογικής διαπάλης και σύνθεσης προσδιορισμένης στο χώρο και το χρόνο.

Πολιτική της εκπαίδευσης 3/10

Πολύ συνοπτικά και σχηματικά οι παράγοντες αυτοί είναι: πολιτεία, κοινωνία και οικονομία.

Πολιτική της εκπαίδευσης 4/10

Η **οικονομία** ως υπαρκτό υλικό πλαίσιο (περιοριστικό ή επιτρεπτικό) εντός του οποίου θα εφαρμοσθούν τα προγράμματα. Επίσης, η οικονομία ως ρυθμιστικός παράγοντας στη διαμόρφωση εκπαιδευτικής πολιτικής και εκπαιδευτικής πρακτικής.

Πολιτική της εκπαίδευσης 5/10

Η πολιτεία, νομοθετώντας και ρυθμίζοντας διοικητικά (άλλοτε περισσότερο και άλλοτε λιγότερο συγκεντρωτικά) τα της εκπαίδευσης.

Πολιτική της εκπαίδευσης 6/10

Η **κοινωνία** με τους θεσμούς της και τις οργανώσεις της (λ.χ. επιστήμη/κόμματα, συνδικαλιστικούς φορείς...) καθορίζοντας αποφασιστικά από ιδεολογική άποψη το περιεχόμενο της παρεχόμενης γνώσης.

Πολιτική της εκπαίδευσης 7/10

Προφανές είναι ότι οι τρεις αυτοί παράγοντες δεν δρουν μεμονωμένα ή ευθύγραμμα. Η παρουσίασή τους άλλες φορές είναι περισσότερο και άλλες φορές λιγότερο έκδηλη.

Πολιτική της εκπαίδευσης 8/10

Το ενδιαφέρον για την κοινωνική στρωματοποίηση, την κοινωνική κινητικότητα, μας έκανε να παραμελήσουμε την πολιτική της εκπαίδευσης.

Πολιτική της εκπαίδευσης 9/10

- Η νέα προσέγγιση στην Κοινωνιολογία δίνει έμφαση στον έλεγχο και όχι στην τάξη, στη σύγκρουση και όχι στην αλληλεξάρτηση.
- Επανανακάλυψη του έργου του Marx.

Πολιτική της εκπαίδευσης 10/10

- Ιστορική προσέγγιση της Κοινωνιολογίας.
- Αντίδραση στον δομικό φανξιοναλισμό του Weber.
- Κίνδυνος υπερ-απλούστευσης.

Δομή των σχέσεων εξουσίας 1/4

- Pierre Bourdieu «Οι κληρονόμοι».
- Διαιώνιση της υπάρχουσας κατάστασης.

Δομή των σχέσεων εξουσίας 2/4

- Λουί Αλτουσέρ «Οι ιδεολογικοί μηχανισμοί του κράτους».
- Ιδεολογία.

Δομή των σχέσεων εξουσίας 3/4

- Βαθειά συντήρηση του προοδευτικού κινήματος.
- Έμφαση στην ομαδική εργασία, κοινωνική προσαρμογή, προετοιμασία για την απασχόληση.

Δομή των σχέσεων εξουσίας 4/4

- Comprehensive school.
- Νομιμοποίηση των μη-ακαδημαϊκών προγραμμάτων.

Πρότυπα διοικητικού ελέγχου 1/2

Συγκέντρωση ή αποκέντρωση.

Πρότυπα διοικητικού ελέγχου 2/2

- Οικονομική αυτονομία και διοικητικός έλεγχος.
- Πλευρική αυτονομία (εντός του συστήματος).
- Κατακόρυφη ενσωμάτωση (από πάνω προς τα κάτω).
- Συγκεντρωποίηση (ιεραρχία).

Σχολείο και τοπική κοινότητα

- Συγκεντρωτισμός vs αποκέντρωση.
- Ταξική προέλευση συμβουλίων.
- Τοπικές ανάγκες και αλλοίωση του χαρακτήρα του σχολείου.
- Ομάδες αναφοράς.

Πολιτικές λειτουργίες των εκπαιδευτικών συστημάτων 1/2

- Νομιμοποίηση της υπάρχουσας κατάστασης.
- Λανθάνον ή μη επίπεδο χρήσης του σχολείου.
- Κράτος-εκκλησία.
- Ολοκληρωτικά καθεστώτα-δημοκρατικά.

Πολιτικές λειτουργίες των εκπαιδευτικών συστημάτων 2/2

- Σχέση επιπέδου εκπαίδευσης με δημοκρατικότητα.
- Ρωσία.

Το κίνημα της αποσχολειοποίησης

- De-schooling.
- Paul Goodman 1947.
- Ivan Illich, Reimer vs νεο-ρομαντικοί.
- Τι είναι το σχολείο;

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Ελένη Χοντολίδου.
«ΚΘΑ ΙΙ. Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης. Πολιτική της Εκπαίδευσης».
Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη 2014. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:
<http://eclass.auth.gr/courses/OCRS293/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Παρόμοια Διανομή [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Τέλος ενότητας

Επεξεργασία: <Αντώνης Χατζηχρήστος>
Θεσσαλονίκη, <Εαρινό Εξάμηνο 2012-2013>

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

